

በሰመ ኣብ ወወልድ ወመንፈስቅዱስ

ኣሐዱ ኣምላክ ኣሜን።

ሰሙን ሕመምት - ያለንበት ሳምንት ...

በቀሲስ ሰሎሞን ሙሉጌታ

በሌ ደብረ ሳሌም መድኃኔዓለም ቤተ ክርስቲያን አዳራሽ

ሳምንታዊ መርሐ ግብር - ረቡዕ 12:30 – 1:30 ምሽት
ሚያዲያ ፳ ቀን ፳፻፮ ዓ.ም.

ሰሙነ ሕማማት

- ከትንሳኤ በፊት ያለው ሳምንት ሰሙነ ሕማማት ይባላል። ቃሉ ሐመ፡ ታመመ ከሚለው ግሥ የወጣ ሲሆን ሳምንቱ የጌታችን ሕማሙና ሞቱ ይዘክርበታል።
- በተጨማሪም ከአዳም እስከ ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያሉ ነፍሳት በሲኦል የቆዩበት 5500 የመከራ፡ የፍዳና የኩነኔ ዘመን ስለሚታሰብበት የሕማማት ሳምንት የሚለውን ስያሜ አግኝቷል። ይህ ሳምንት ቅዱስ፤ የመጨረሻ ሳምንትም ተብሎ ይጠራል።
- በዚህ ሳምንት ኦርቶዶክሳውያን በሙሉ በጠዋት፤ በሦስት፤ በስድስት፤ በዘጠኝና በአሥራ አንድ ሰዓት ወደ ቤተክርስቲያን በመሄድ የኢየሱስ ክርስቶስን ሕማማት መስቀል ከሚዘክሩ የቅዱሳት መጻሕፍት ክፍሎች በማንበብና በመጻለይ ሕማሙንና ሞቱን ይዘክራሉ። በቅዱስ ያሬድ ለዚህ ሳምንት የተዘጋጀውን መዝሙርም በመዘመር አብዝተው ይሰግዳሉ።
- በዚህ ሳምንት ከጸሎተ ሐሙስ በስተቀር ቅዳሴ አይቀደስም፤ ስብሐተ ነግሠ አይደረስም፤ ጸሎተ ፍትሐትና አስተስርዮም አይደረግም፤ ጥምቀተ ክርስትናም አይፈጸምም። እነዚህ የተዘረዘሩት በሙሉ ስለዚህ ሳምንት በዕለተ ሆሳዕና ይፈጸማሉ።
- ክብረ በዓልም በዚህ ሳምንት ቢውል ከትንሣኤ በኋላ እንዲከበር ይተላለፋል።
- #... በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ ሕመማችንንም ተሸክሞአል እኛ ግን እንደ ተመታ በእግዚአብሔርም እንደ ተቀሠፈ እንደ ተቸገረም ቈጠርነው። ... ; እንዳለው ኢሳይያስ 53 3-12።

የሰሙን ሕመምት ዕለታት

እሁድ - ሆሳዕና

- እባክህ አሁን አድን መዝ 117:25-26 ማለት ሲሆን ጌታችን በአህያይቱና በውርንጫይቱ ላይ ተቀምጦ ሕፃናት #ሆሳዕና ለዳዊት ልጅ በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው፤ ሆሳዕና በአርያም...; ማቴ 21:9 በማለት የዘመሩበት ዕለት ነው።
- ስያሜውንም ያገኘው በዕለቱ ከተዘመረው መዝሙር ነው።
- የጸበርት እሁድ (Palm Sunday) ይባላል። ማቴ 21:8።
- በዚህ ዕለት አምላካችን በድንጋዮችም ተመስግኗል። ሉቃስ 19:28-40፤ ዘካ. 9:9።

ሰኞ

- ጌታችን በዚህ ዕለት ከቅጠል ብቻ በቀር ፍሬ ያልተገኘባትን ዕፀ በለስ ረግሟል። ማቴ 21:12-17፤ ማር 11:17፤ ሉቃ 19:45-46። ይህም እግዚአብሔር ከእስራኤላውያን የሃይማኖት ፍሬ ምግባር ማጣቱን የሚያስተምረን ነው።

ማክሰኞ

- በካህናትና በሕዝብ አለቆች #በምን ሥልጣንህ ይኸን ታደርጋለህ; ተብሎ የተጠየቀበት ነው። ማቴ 21:23-25፤ ማር 11:27፤ ሉቃ 20:1-8። መንግስታችንን ይቃወማል ብለው ለማጋጨት ለቀየሱት ስልት ጌታችንም በአምላክነቱ መልስ የማይሰጡበትን ጥያቄ ጠይቆ መልሶላቸዋል። ማቴ 21:25።
- ዛሬም ቢሆን መልካም ሥራን በሠራን ጊዜ ልዩ ልዩ ወገኖች እንቅፋት ሊሆኑ እንደሚችሉ ለቅን አሳባችን ከዓለም የተገለቢጠሽ መልስ እንደሚሰጠን #ዓለም የሚወድደው የገዛ ወገኑን; ዮሐ 15:19። እንደሆነ አሳልፈው ሊሰጡን የሚወድዱም ተፈታታኝ ጥያቄ እንደሚያቀርቡልን ያስተማረባት ዕለት ናት።

የሰሙን ሕማማት ዕለታት...

ረቡዕ

- የካህናት አለቆች፤ የሕዝብ ሽማግሌዎችና ጸሐፍት ፈሪሳውያን በጌታችን ላይ ተማክረዋል ይሙት በቃ ብለውም ፈርደውበታል፤ ጌታችን በስምዖን ዘለምጽ ቤተ ሳለ አንዲት ከኃጢአትዋ የተጸጸተች ሴት ሽቶ ቀብታዋለች፤ ይሁዳ ጌታችንን አሳልፎ ለመስጠት ከፈሪሳውያንና ከካህናት አለቆች 30 ብር ተመዝኖለታል።
ማቴ 26:3-16፤ ማቴ 26:24፤ ማር 14:1-11፤ ሉቃ 22:1-6።

ጎሙስ

- ኅብስቱንና ወይኑን በባረከ ጊዜ፤ በጌቱሴማኒም ስለጸለየ ጸሎተ ሐሙስ ይባላል።
- በዚህ ዕለት የፋሲካ ዝግጅት ተደረገ፤ ጌታችን ሥርዓተ ቁርባንን ሠራ፤ ጌታችን ጸለየ፤ ይሁዳ አሳልፎ ሰጥቶት ወታደሮች ያዙት፤ ጌታችን የደቀመዛሙርቱን እግር አጠበ፤ ጌታችን ለደቀ መዛሙርቱ የማጠቃለያ ትምህርት አስተማረ። ማቴ 26:11-46፤ ማር 14:12-52፤ ሉቃ 22:1-53፤ ዮሐ 18:1-12፤ ዮሐ 13:4-17፤ ዮሐ 14:16፤ ዮሐ 16:16-22።
- የተደረገውንም ለማሰብ ካህናት የምዕመናንን እግር ያጥባሉ፤ ከእህልም ጥንት በእስራኤል እንደነበረው በነጻነታችን ዋዜማ ለጸም ወቅት ተስማሚ የሆነውን መርጠን ባቄላ እህል ቀላቅለን እንመገባለን። ኢያሱ 5:11፤ 2ኛ ሳሙ 17:28-29።

ዓርብ

- ጌታችን ለዓለም ድኅነት በመስቀል ላይ የዋለበት ዕለት ነው።
- ጌታችን ወደ መቃብር እስኪወርድ ድረስ
 - በሃይማኖት በሊቀ ካህናቱ ፊት ከሰሱት
 - በፖለቲካ ለጲላሞስ አሳልፈው ሰጥተው በሐሰት ከሰሱት

የሰሙን ሕማማት ዕለታት...

- ጲላጦስ ወደ ገሊላ ገዥ ወደ ሄሮድስ ልኮት ተጠየቀ
 - ሄሮድስም ንቆ ወደ ጲላጦስ መልሶት ጲላጦስ መረመረው
 - ጲላጦስ በርባን ተፈትቶ ኢየሱስ ግን ተገርፎ እንዲሰቀል አሳልፎ ሰጠ
 - ፕራይቶሪዮን በሚባለው ግቢ ቀይ ልብስ አልብሰው፤ የእሾህ አክሊል ደፍተው፤ ዘንግ አስይዘው ዘበቱበት
 - መስቀሉን አሸክመው ሊሰቅሉት ወሰዱት
 - በስድስት ሰዓት በጎልጎታ (ቀራንዮ- የራስ ቅል) ቸንክረው ሰቀሉት
 - ልብሱን ለአራት ተከፋፈሉት፤ በእጅ ጠባቡም ላይ ዕጣ ተጣጣሉ
 - በመስቀል ላይ ሳለ ሰደቡት፤ ተፋብት ሆምጣጤም አጠጡት ጎኑንም በጦር ወጉት
 - ከስድስት እስከ ዘጠኝ ሰዓትም በመስቀል ቆይቶ በመጨረሻ ነፍሱን ስለሁላችን አሳልፎ ሰጠ
 - የሴፍ ዘአርማትያስና ኒቆዲሞስ በአዲስ መቃብር ቀበሩት
- ማቴ 26:37፤ ማቴ 27:61፤ ማር 14:53፤ ማር 15:45፤ ሉቃ 22:54-56፤ ዮሐ 18:12-42።

አሥራ ሦስቱ ሕማማት መስቀል

- ተኮርኦተ ርዕስ (ራሱን መመታቱ)፤ አክሊላ ሦክ (የእሾህ አክሊል መድፋቱ)፤ ተአስሮተ ድጎሪት (የጎሊት መታሰሩ)፤ ስትዮ ሐሞት(ሐሞትና ከርቤ መጠጣቱ)፤ ቅንዋተ መስቀል (ዳናት፤ አዴራ፤ ሳዶር፤ አላዶር፤ ሮዳስ)፤ ተቀስፎ ዘባን (ጀርባውን መመታቱ)፤ ርግዘተ ገቦ (ጎኑን መወጋቱ)፤ ተጸፍዖ መልታህት (ፊቱን መመታቱ)፤ ተአርቆተ ልብስ (ልብሱን መገፈፉ)፤ ወሪቀ ምራቅ (ምራቅ ተፋብት)፤ ጸዊረ መስቀል (መስቀል መሸከሙ)፤ ተከይዶ በእግረ አይሁድ (በአይሁድ እግር መረገጡ፤ ወሪደ መቃብር (ወደ መቃብር መውረዱ)።

የሰሙን ሕማማት ዕለታት...

- ከስድስት እስከ ዘጠኝ ሰዓት በመስቀል ላይ ሳለ ሰባት ተአምራት ተደርገዋል። ፀሐይ ጨለመች፤ ጨረቃ ደም ሆነች፤ የቤተ መቅደስ መጋረጃ ለሁለት ተቀደደ፤ ምድር ተናወጠች፤ ዓለቶች ተሰነጣጠቁ፤ መቃብራት ተከፈቱ፤ ሙታን ተነሡ።
ማቴ 27:45-64።
- ጌታችን በመስቀል ሳለ ሰባት የፍቅር ቃላትን ተናግሮ ሰጠ። አነርሱም አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው፤ እውነት እውነት እልሃለሁ ዛሬ በገነት ከእኔ ጋር ትሆናለህ፤ እነሷት እናትህ እነሆ ልጅሽ፤ ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ፤ ተጠማሁ፤ አባት ሆይ ነፍሴን በእጅህ አደራ እሰጣለሁ፤ ተፈጸመ።
- በዚህም ዕለት በሰሙን ሕማማት የተሠራውን ኃጢአት ካህናት የጌታችንን መገረፍ ለማሰብ በቅጠል እየጠበጠቡ ምዕመናንን እንዲሰግዱ ያዛሉ።

ቅዳሜ - ቀዳም ስዑር

- የድኅነት ሥራውን ፈጽሞ በከርስ መቃብር አርፏል። በመጸማችንም የተነሣ ቀዳም ስዑር ይባላል።
- በአዳም ስህተት ምክንያት የገነት ደጅ በጌታችን ቤዛነት ተከፍቷል፤ ጥንተ ርስታችን ተመልሳልናለች፤ አባታችን አዳምም ከእግዚአብሔር ጋር ታረቀልን ስንል #ገብረ ሰላመ በመስቀሉ ወበትንሣኤሁ አግሃደ; በማለት በኖህ ዘመን የተላከች ርግብ ውሃው እንደጎደለ ለማብሰር ቅጠል ይዛ መጥታለችና ቀላውስትና ዲያቆናት እየዞሩ ቁጠማ ይሰጣሉ። ዘፍጥ 8:11።
- ሐዋርያት ጌታችን ከተያዘ ጀምሮ አልበሉምና የሚቻላቸው ሁሉ ያከፍላሉ። ማቴ 9:15

ለብርሃነ ትንሣኤው በሰላም ያድርሱን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር።